

Zápis ze 17. zasedání Výboru pro socio-ekonomický rozvoj Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR)

17. května 2016, Úřad vlády, místnost č. 147

Přítomní: Radka Švábová (MŽP), Jaroslav Šulc (ČKMOS), Lubomír Chaloupka (MF), Oto Hampl (MZe), Miroslav Hájek (ČZU), Martina Pásková (ZK), Martin Hronza (MPO), Vít Sedmidubský (MD), Jan Žůrek (CBSD / KPMG), Martin Pělucha (VŠE), Bohumil Beneš (ZK), Václav Klusák (ÚV), Michal Pícl (ÚV ČR), Zbyněk Machát (ÚV ČR), Václav Šebek (ÚV), Ondřej Holub (ÚV),

Body programu:

- 1) Aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje (SRUR):
 - Informace o průběhu a výsledcích konání kulatých stolů pro všechny klíčové oblasti ASRUR
 - Diskuse k textu draftu oblasti č. 1 „Udržitelný hospodářský model“, prezentuje V. Šebek
 - Informace o dalším průběhu ASRUR (do konání RVUR 28.6.2016)
- 2) Různé – Evropský týden udržitelného rozvoje

Z. Machát přivítal členy a členky výboru a zahájil jednání výboru představením programu a omluvil předsedu výboru A. Chmelaře, který se bohužel z důvodu zahraniční pracovní cesty nemohl jednání zúčastnit a místopředsedkyni J. Simonovou, která se nemohla zúčastnit z osobních důvodů.

Bod 1) programu: Aktualizace Strategického rámce udržitelného rozvoje (SRUR):

Před zahájením jednání výboru informoval Z. Machát o blížícím se Evropském týdnu udržitelného rozvoje a vyzval členy výboru k zapojení jejich institucí.

Informace o průběhu a výsledcích konání kulatých stolů pro všechny klíčové oblasti ASRUR

Z. Machát informoval o průběhu a výsledcích konání kulatých stolů pro všechny klíčové oblasti. Nejednalo se o kulaté stoly v klasickém slova smyslu, vše bylo organizováno metodou tzv. world café. Jedná se o metodu, která umožňuje maximalizovat diskusi a hledání shody mezi zúčastněnými aktéry, v první fázi se jedná o strukturovaný brainstorming, v další fázi se pak témata klastrují a projednávají ve větších skupinách. Díky provedené analýze klíčových aktérů se účastníci kulatých stolů rekrutovali ze státní správy, neziskového sektoru i byznysu v rovnoměrné míře. Překryv mezi členy pracovních orgánů RVUR a účastníků kulatých stolů byl malý a tedy dosavadní výsledky práce byly vystaveny novým úhlem pohledů a podrobeny diskusi. Nyní jsou vypracovávány zápisy z jednotlivých kulatých stolů, které budou využity při formulaci návrhů kapitol k jednotlivým oblastem.

Diskuse k textu draftu oblasti č. 1 „Udržitelný hospodářský model“

V. Šebek představil formát rozeslaného materiálu, za klíčové při jeho tvorbě považuje dodržet předepsaný rozsah, což znamená zkrátit současný text zhruba na polovinu. Současná struktura je navržena tak, aby šla po průřezových subkapitolách, protože není cílem a v možnostech zmínit každý sektor a věnovat se mu v detailu. Jedná se o zastřešující strategii, a tedy musí mít jistou míru nadhledu a obecnosti. Podstatné je zachovat obsah a témata, které vyplynuly z diskusí ve výboru, z práce minitýmu a z výstupů kulatého stolu.

Kapitola hospodářský model, která má odpovídat oblasti v kapce, bude druhou kapitolou z šesti. Bude jí předcházet Analýza rozvoje ČR. Tato analýza bude na cca 5 – 10 stran. Ta bude vycházet ze Situačních zpráv k SRUR a tedy ve vlastní kapitole nebude nutné popisovat tolik, co bylo a zaměřit se více na budoucnost, což v této variantě zatím není příliš patrné.

Nová struktura textu odráží výstupy z workshopu s OECD, který se uskutečnil začátkem dubna. Výsledkem všech dosavadních diskusí a hlavním poselstvím kapitoly by mělo být sdělení, že udržitelný hospodářský model je takový, který bude stát na vnitřním růstu české ekonomiky. Rozdíl mezi národním produktem a národním příjmem činí zhruba 8% a je to důsledek poměrně vysokého podílu zahraničního vlastnictví, více se tomuto věnovaly “Teze” vypracované ve výboru v květnu 2015. Cílem je formulovat všechna opatření tak, aby byl nastartován hospodářský růst z vlastních zdrojů a mohl se odpoutat od závislosti na zahraničních investicích. Toto by mělo být shrnuto v první části o hospodářských institucích, explicitní cíl by měl znít, že je potřeba generovat domácí kapitál, který bude dostupný pro MSP, které musí inovovat a osvojit celý hodnotový řetězec.

Druhá část předloženého materiálu se věnuje inovacím, kde vycházíme z údajů na výzkum. Zde jde o to, aby státní podpora vědy a výzkumu šla naproti zachytávání startupů a inovativní části sektoru MSP. Je otázkou, jakým způsobem a zda vůbec zde řešit otázku zjednodušení řízení VaV, zda zmiňovat současné úvahy o vhodnosti samostatného ministerstva, role AV ČR a Univerzit ve výzkumu atp.

Část materiálu věnovaná zdrojům je koncipována tak, aby skrze koncept externalit pokryla vše od energetiky, přes nakládání s půdou či vodou, tedy všechny fyzické / přírodní zdroje. Ve strategii by měl být cíl, který by zněl obecně ve smyslu: zohledňovat u zdrojů externí náklady přínosy. Příklad – využívání krajiny, ať už pro retenci vody či jiné ekosystémové služby, a jde o to, toto promítnout např. do dotací pro zemědělce či lesního hospodaření. Díky tomuto přístupu, kdy se vychází od ohodnocení externalit, se využívá obecné řešení, které lze aplikovat na různé typy zdrojů.

Infrastruktura je pro fungování a udržitelnost hospodářského modelu neodmyslitelná. V dosavadních diskusích zaznívali dva hlavní podtóny – její nedostatečnost (dálniční síť, /nízko/rychlostní železnice, atp.) a druhým byl snižující se vliv státu na strategickou infrastrukturu (např. u vodovodní sítě, telekomunikační sítě).

Průřezové oblasti uzavírají Veřejné finance, kde by se cíl dal shrnout jako směřování k adaptabilitě. V předchozích částech se načrtávají priority, které udržitelný hospodářský model podporují a tyto cíle lze realizovat pomocí fiskální politiky a jde o to aby systém byl předvídatelný, efektivní a že jde jak o jeho příjmovou, tak výdajovou stránku.

Otázkou do diskuse je, jak formulovat cíle, text je nyní záměrně nedokončený, bez explicitně formulovaných cílů. Mandát k tomuto musí vzejít s diskusí a zde z výboru. Nabízejí se otázky, jak na to, protože cíle musí být vodítkem pro sektorové strategie, bez toho, aby je omezovali.

Z. Machát otevřel diskusi s tím, že první kolo diskuse by se mělo vést o tom, zda strukturace dle průřezových témat je pro výbor formulována dostatečně a je přijatelná.

J. Žůrek navrhl sloučit zdroje a infrastrukturu. K institucím uvedl, že bychom se měli vyhnout podpoře našeho velkého kapitálu. Podporu kapitálu neomezovat na SME, ale i na oligarchy. Nesouhlasí s tezí, že máme nízkou složenou daňovou kvótu, máme ji tak akorát

J. Šulc uvedl, že co se týká složené daňové kvóty, tak ji máme nižší a je to bez diskuse. Zatím se otevřel cíl jeden a ten není „vnitřní růst“ což je eufemismus, kterému nerozumí, ale dle něj tímto cílem je, jak zastavit odliv národního bohatství (z 1% v roce 1995 jsme v roce 2015 na 8%) v situaci kdy máme se všemi státy uzavřeny dohody o ochraně investic, kdy je nemůžeme extra zdanit a kdy máme podíl zahr. vlastníků jaký máme (např. bankovníctví) a v situaci kdy ta křivka pomalu roste a pokud ji budeme prolongovat nikoliv přímkou, ale parabolou, tak budeme v roce 2030 na nějakých 10%. Je naší ambicí stabilizovat křivku odlivu na cca 8-9%? Můžeme si vytyčit cíl, a říci, že dnes je breakpoint a cílový stav je na 7 či 5%? Z tohoto se pak musí odvodit nástroje, jak tohoto cíle dosáhnout. Cíle jsou reálné a realizovatelné. Existuje pro takto formulované cíle politická podpora dnes? A bude pro takovéto cíle existovat možnost politické podpory v budoucnu? Pod výše uvedený cíl by pak byly podřazeny cíle jako směřovat k 85 procentům v produktivitě práce, v úrovni odměňování – to už jsou cíle druhého řádu. Sektor MSP – je otázkou zda jít přes něj – v něm je obrovská úmrtnost. K veřejným financím uvedl, že dle něho je to slušně zpracovaná svodka.

B. Beneš se dotázal, jak se budou tvořit indikátory. A dále se dotázal, jak to vypadá s naší pozicí vůči TTIP a jak jej vnímáme?

Z. Machát uvedl, že na indikátorech se nyní nepracuje, protože není hotový text. Co se týká TTIP, zatím se jí výbor nevěnoval, protože vyjednávání nepokročila do fáze, kdy by bylo jasné, že bude skutečně vyjednána či nikoliv. V současnosti bylo zpracováno několik studií k dopadům TTIP a případné projednávání této věci by mohlo přijít koncem léta, či začátkem podzimu.

M. Hronza doporučil zvážit aktualizaci prezentovaných údajů a očíslovat odstavce, tak jak je zvykem např. u materiálů OECD. Filosofická: Definice cíle. Necítí se kompetentní jako státní úředník formulovat dlouhodobé cíle. Vysvětlit by si to měly dle jeho názoru politické strany. Můžeme dávat takové z jeho pohledu silně hodnotové cíle? Nechce, aby to bylo bráno jako výmluva, ale pokládá to jako otázku.

Z. Machát uvedl, že formulování cílů je v souladu s platnou *Metodikou přípravy veřejných strategií*. Jde o to najít takové cíle, které budou vyjadřovat směr určitého vývoje, tak aby takovou strategii mohli naplňovat různé typy vládnoucích koalic.

J. Šulc základní problém je ekonomický – pokud do světové konkurence vstupuje subjekt s nižší produktivitou, jako byla ČR a vstupuje do otevřené konkurence se subjekty s vyšší produktivitou (Německo, VB, Francie, USA), tak nutně tahá za kratší konec provazu. A problém 90 let byl, že zde nebyl domácí kapitál a k vývoji tak jak proběhl, nebylo zásadnějších alternativ a dnes hledáme prostor, politický a následně ekonomický, jak zmírnit dopady minulých strategií a uhájení minima národních zájmů. Nyní se nám střetávají dvě tendence, tou první je, jak se integrovat, není proč mít fóbii ze zahraničního kapitálu, problém je v tom, že si zahraniční kapitál v současnosti odnáší mnohem vyšší výtěžek, než jsme schopni dlouhodobě poskytovat. A v tom je celý problém. Druhou tendencí je pak formulování a hájení našeho vlastního národního zájmu.

J. Žůrek uvedl, že zahraniční kapitál si odnáší pouze to, co mu patří.

L. Chaloupka souhlasil s předřečníky, struktura se jemu a jeho kolegům z MF zdá optimální a připojil se k výzvě u další verze číslování odstavců. Materiál se tváří, že FDI byly špatně. Byla to nicméně realita, jsme otevření, středně velcí, mnoho šancí vzhledem k zahraničnímu kapitálu nemáme.

Dva hlavní problémy, jedná se o ty, které zde diskutujeme celou dobu. Prvním je předpoklad, že příliv zahraničních investic, to byla nevyhnutelná situace a nebylo k ní alternativy.

A dále pak to, že se materiál tváří, že to je špatně. Špatně to není. Pokud jsme neměli jinou volbu a pokud výrobní faktory nejsou „naše“ tak ty výnosy z nich si nemůžeme usurpovat. To je realita. Jsme integrovaná, středně velká, otevřená ekonomika, fungujeme v nějaké soutěži a v zásadě směrem ke kapitálu mnoho šancí nemáme.

Dle něj není špatná hypotéza, podpořit vnitřní růst institucionálně a to přes sektor MSP, právě těmi nástroji, o kterých se mluví v kapitole hospodářské instituce. V horizontu do roku 2030 nemůžeme změnit založení ekonomiky, to je předpoklad, se kterým musíme pracovat.

Druhá oblast, s kterou jsme měli problém, jsou Veřejné finance, protože to je oblast, která tak, jak je nastavena v tomto materiálu, tak se čistě věnuje zdanění a daňovému systému a je otázkou, zda to jak je to momentálně napsáno, zda na tom existuje širší shoda, protože tak je to pospáno např. u ekologické daně, tak ano, ony mají pozitivní aspekty, ale mají také negativní aspekty, tam jsou třeba sociální aspekty, které ten materiál nebere v potaz. Dále je třeba zdůraznit, že jsou zde také nějaké oficiální pozice, které jsou zdůvodněné, a materiál k nim nepřihlíží. Důraz na kapitálové daně, je problematický, protože ten prostor a potenciál pro zdanění je velmi malý. Je otázka např. pokud zvedneme majetkové daně na dvojnásobek a vytěžíme z toho deset miliard navíc a jestli nám zásadně pomůže.

Postrádáme důraz na témata jako dlouhodobá udržitelnost – jsme středně rizikovou zemí – z tohoto pohledu dlouhodobé udržitelnosti. Nejsou akcentovány instituce v pohledu veřejných financí – neexistuje fiskální rámec zajišťující střednědobou a dlouhodobou stabilitu veřejných financí.

Pět hlavních linií kapitoly je zvoleno vhodně.

M. Pělucha doplnil, že v materiálu chybí popis ekonomického prostředí – jeho důležitost, aby podnikatelé mohli podnikat, a mohli si plnit své závazky (včetně těch ke státu) snížit

zatížení, které jej brzdí. Jedná se o propojení agend a jejich sdílení mezi veřejnými institucemi.

Odtok kapitálu, je nutné brát jako objektivní fakt, potřeba je dívat se, co s tím a jak zajistit dlouhodobou udržitelnost.

Považuje za dlouhodobě problematické neschválení fiskálních brzd. Fiskální systém – nutnost rámce, omezení dlouhodobého deficitního hospodaření

O. Hampl uvedl, že co se týká financí, tak nepochybně daňový mix má velkou možnost podpořit hospodářský potenciál. Byť bude nakonec výsledkem politické debaty, prostor pro zvýšení daňové kvóty existuje a uznávají to i samotné podniky. Velmi je Nízkopříjmová pracovní síla je hodně zdaněna. K debatě je otázka progresivního zdanění, které používají i neúspěšnější světové ekonomiky.

Buď sloučit infrastrukturu a zdroje, nebo naopak vyčlenit kromě infrastruktury jakožto kostry našeho hospodářství, tak vyčlenit plochu/prostor (zemědělství, lesnictví, voda). Zemědělství je totiž víc než sektor. Může se to zdát jako sektorové pojetí, ale není tomu tak, protože ta kostra infrastruktury něco nese a má vliv na hospodaření v území a zemědělství nelze vnímat pouze jako otázku potravinové bezpečnosti a ekonomické produkce, jedná se také o otázku podpory kvality života a nakládání s prostorem. Jde také o to udržet osídlení v prostoru. U externalit jde o to se nebát použít veřejné statky a ekosystémové služby, jde o věci, které trh není schopen vyřešit sám o sobě a je na veřejnosti, zda je ochotna za ně platit.

Jedná se o komplexní hospodářský problém.

Z. Machát se vrátil k námětu rozpracovat vše přes ekosystémové služby a nutnost propojení s kapitolami o Ekosystémech, Municipality a Kvalitě života.

J. Šulc souhlasí s O. Hamplem a doplňuje, že nejde jen o bezpečnostní dimenze, potravinové soběstačnosti, ale dotýká se to energie, vody atp. Předpokládá, že navážeme na analýzu k nerovnostem (2 miliony lidí velmi blízko pásmu chudoby). V návaznosti na pasáž o infrastruktuře a externalitách – rizikem narůstání deficitu v infrastruktuře vodovodů a kanalizací v důsledku odkrývání periferií a vylidňování malých sídel, nejsou schopny z nízkých daňových (obecních) příjmů financovat udržování vodovodní sítě [provazba na sídla] – akcentovat trend odkrývání (lidmi, kapitálem) periferie x centrum.

Z. Machát doplnil, že se jedná o obecný problém týkající se infrastruktury (telekomunikační, dopravní. apod.).

M. Pásková souhlasí s tím spojit zdroje a infrastrukturu. Ekosystémové služby jsou osou všeho. Máme prostor, který nám něco nám dává, něco bere, ekosystémové služby tam fungují nonstop. Zásobovací zatím ceníme, ale ty ostatní tak úplně ne. Je velmi proto, aby se zapracovalo hodnocení ekosystémových služeb - regulační, sociální atp.

Je zde také otázka primárních zdrojů, co za ně stát dostává. To nejsou úplně externality a jsou velmi podceněné.

Více je třeba vysvětlit, jak ty externality chápeme, jak je nastavíme, oceníme. Jedná se ovšem o velké politikum, protože jde o to, jak vnímáme trh a to co je mu vnější.

Debata o soběstačnosti – mělo by zaznít – dnes je to něco v globalizovaném světě sporného, ale je v našem zájmu to vyslovovat. Nutné je nezapomenout na Průmysl 4.0 a roli oběhového hospodářství.

M. Hronza se dotázal, co je myšleno demokratickou suverenitou nad fiskální soustavou?

U cílů v části o veřejných financích by rád uvedl, že se nejedná o dlouhodobé trendy a je to zaměřeno na kohezní politiku. A zda je vhodné jako cíl formulovat např. audit daňových příjmu či progresivitu zdanění. Nejsou to silné cíle, progresivita v našem systému již vtělena je, i když ne v daňových sazbách. Tam, kde se mluví o komparativních výhodách v cestovním ruchu je otázkou, zda jsou skutečně tak silné, a zda jde skutečně o druhou oblast po automobilovém průmyslu.

K indikátorům dodal, že na radě pro konkurenceschopnost (EU) jsou indikátory diskutovány, Rakušané to již rozpracovali. MPO k jejich přístupu mělo dost rezervovaný postoj, nedávalo to provázaný příběh, za různé oblasti z toho nevypadal úplně logický příběh, ale je to vhodné pozornosti při psaní tohoto materiálu.

V. Klusák uvedl, že strategie půjde přes premiéra, jakožto předsedu RVUR, který předkládá tento materiál na vládu. Jeho ambicí bude získat shodu na vládě. Ambicí toho dokumentu musí být, aby vydržel vystřídání vlády. Poselství je ve shodě s generálním cílem – odtok financí (FDI) není danost, ale dá se s tím pracovat. Metaforou pro toto může být retence vody. Voda od nás oteče, nemá smysl se jí tu snažit udržet všechnu, ale pro krajinu a náš život v ní je důležité a podstatné jak v krajině probíhá malý vodní cyklus. Stejně tak lze říci, že totéž platí u kapitálu, ten odtok, o kterém mluvíme, je prostě příliš velký a rychlý a pokud by tyto zdroje obíhali v ekonomice déle, bylo by to pro nás lepší. Z věcí které je potřeba zohlednit jsou důležité, demografické změny a nástup průmyslu 4.0 a pokud zohledníme tyto faktory tak budeme muset směřovat k novému nastavení poměru daní mezi daněmi z příjmu fyzických osob a daněmi právnických osob. Parametry, které byly zmíněny dříve, otázka dluhových brzd apod., budou muset být ještě prodiskutovány. Otázka demokratické kontroly nemíří pouze na úroveň ČR, ale také EU.

J. Žůrek zdůraznil, že se mu líbí průměr retence ve vztahu ke kapitálu – a zdůraznil potřebu jednat v tomto velmi opatrně. Otevřít otázky smluv o dvojím zdanění, přejednat smlouvy je dle jeho názoru nesmysl, vše stojí na směrnicích EU a systému OECD. Kromě odtoku kapitálu by se zaměřoval také na to, kam směřují investice od nás, tj. vývoz „českého“ kapitálu do zahraničí. A v neposlední řadě zdůraznil, že je důležité kapitál nedráždit, protože je plachý jako laň.

L. Chaloupka u cílů veřejných financí je třeba si jasně říci, co je možné. Pokud je jedním z předpokladů přijetí Eura, tak podléháme jasným fiskálním pravidlům, která musíme dodržovat. V kontextu zprávy pěti předsedů, která byla přijata, EK vydává opatření a nyní se jasně směřuje k fiskální unii. Trend v EU existuje, nejsme schopni jej zvrátit.

Zajištění zdrojů z EU, tak abychom byli čistými příjemci, je v zásadě exogenní otázka, pokud je cílem zvyšování potenciálu ekonomiky ČR, pak se postupně logicky staneme čistými plátcí. Cíle v této subkapitole, proto jsou vnitřně neslučitelné

Zaměření čistě na příjmovou stránku je málo, chybí zde otázka auditu výdajové stránky, většina daní je výrazně harmonizována, korporátní daně je oblast vysoké konkurence v našem regionu. A je otázka, zda zde prostor pro změnu daňové zátěže existuje. Více je třeba se zaměřit na veřejné finance o sobě, méně na daně jako jejich alokační součást.

V. Klusák souhlasí, že je nutné se dívat i na výdajovou stránku, ale o tom jsou ostatní kapitoly, ve kterých budou definovány nějaké priority a cíle.

To co bylo myšleno textem, není nutně národní politická suverenita nad rozpočty. Situace integrujícího se jádra EU „federální“ instituce budou mít větší stupeň kontroly nad veřejnými rozpočty, což je v pořádku, ale bavíme se o tom, kde se nacházíme na škále kontroly veřejných financí a kam se chceme posouvat. Je na místě si říct, kam se to posouvat může a s jakými nástroji? Maastrichtská kritéria, dluhová brzda, rada moudrých, která by dávala

stanoviska k rozpočtu s doporučujícími nebo blokačními nástroji jsou nástroji na určité škále. Co z toho a jak nás bude ovlivňovat, nelze predikovat zcela jasně a je třeba bavit se o tom a nebrat to jako danost.

M. Hronza se zaměřil na to, že se v materiálu hovoří o tom, že nemůžeme nic ovlivnit, protože část naší suverenity je nenávratně pryč, a zároveň jsou zde tendence typu fiskální unie, jaký to bude mít dopad na podobu tohoto materiálu, který bude obsahovat i část vládnutí?

Z. Machát uvedl, že náš vztah k EU řeší jiné strategické dokumenty, zde budou řešeny předpoklady pro tyto strategické materiály.

Jako jeden z možných cílů pro naši oblast, který má dopad do otázek vládnutí je výzva jak provázat strategické řízení s alokací zdrojů.

O. Hampl zdůraznil, že mu tam chybí v názvu to „chytrý“ hospodářský model. Podle něho, znamená to chytré a citoval Richarda Rohra: „...to, jakým způsobem se tam dostaneme, nakonec rozhodne o tom, kde skončíme“. Jaký kapitál tady chceme, každý? Některé typy predátorského kapitálu zde nepotřebujeme. My chceme kapitál, který sem přijde a zůstane zde a bude využívat, ale také podporovat naše přednosti. Rozpočtová udržitelnost není cílem, ale výsledkem dobrého hospodaření.

V. Šebek uvedl, že hlavním sdělení dneška ani materiálu není to, že jde o to označit zahraniční kapitál za viníka. Jde o to se posunout k tomu, pochopit jakou službu v jakém rozsahu zde zahr. kapitál vykonává a podstatné je to co zde nám chybí a v popisu tohoto zde panuje celkem shoda – vnitřní růstový model, a jakou roli v něm má mít stát, aby ekonomika začala být v ekonomickém slova smyslu produktivnější a inovativnější.

J. Žůrek uvedl, že je nutné mluvit o modelu České republiky, která nyní hraje druhou ligu, tomu odpovídají všechny ukazatele. A je třeba si položit otázky ohledně těchto bodů:

Konec levné práce – není chyba, je to následek. Daňová kvóta nízký – není příčina, ale následek. Stát více investovat do inovací – pokud s tím neudělá nic soukromý sektor, nic se nestane. Nedokážeme dost dobře a je to těžké zformulovat: Jak pomoci této zemi v těch příštích 15 letech? Jak má stát tyto věci regulovat?

Poukázal na příklad Západního Německa, které bylo rozbitou zemí po válce, do poloviny 60. let bylo řízeno zvenku, velké firmy byly řízeny z USA / GB / Fr, ale dokázalo se ze svých závislostí vymanit a stát se úspěšným. Proč se nám něco podobného nepodařilo za posledních 26 let? Proč jsou u nás lidé méně podnikaví než na západě?

Otázku, kterou si je třeba pokládat je, proč kopeme druhou ligu a jak dlouho ji ještě budeme kopat.

Z. Machát navázal tím, že formulovat vše pouze v regulatorní roli státu je přílišné zúžení, protože stát není v hospodářství malým hráčem.

M. Pásková uvedla, že hlavním závěrem by dle ní bylo mít do budoucnosti selektivní přístup k (zahraničnímu) kapitálu a jeho příchodu do ČR. Za největší výzvu považuje zvýšení provázanosti strategií.

V. Klusák navázal na J. Žůrka a za základní považuje otázku, jak nastartovat spirálu vedoucí k přechodu do první ligy? Při srovnání daňové zátěže a podílu mezd na HDP vyplynulo, že dosavadní zkušenost je taková, že sama osobě se růstová spirála nenastartuje. Otázka, toho zda si zjednodušeně musíme na vyšší mzdy vydělat, tak se točíme v kruhu nízkých mezd pod nízkým zdaněním.

Dvě základní hráze proti odtoku kapitálu jsou daňový systém a druhá pak platy. Pokud tyto nástroje zadrží a budou efektivně obíhat v ekonomice, tak to přinese tvorbu další hodnoty. Potřebujeme odstartovat spirálu vedoucí jak k vyšším mzdám, tak vyšším daním. Vnitrokoncernové ceny jsou další kanál, kterým odtéká část zde vytvořené hodnoty ven. Cílem předkládaného materiálu je vyhnout se zjednodušenému ekonomickému nacionalismu – proto mluvíme o „domácím“, protože chceme, aby se zde kapitál choval jako doma a nikoliv jako plundrující krátkodobý nájezdník.

M. Pělucha upozornil na to, že materiál v části o veřejných financích neobsahuje část o výdajích, jen v části o politice soudržnosti, kde ovšem dosud čerpáme, čerpáme, a moc se neptáme na co a výdajová efektivita by tam být měla. Představa, že málo inovujeme, už to není pravdivá – teď už financujeme VaV nadprůměrně. Zlom byl rok 2012. Chybí mu analýza tohoto trendu.

Z. Machát upozornil na analýzu TAČR k této věci.

M. Hronza uvedl, že Škoda Auto je typický příklad, jak by to vypadalo, kdyby se tady cizí kapitál cítil jako doma. VW zde mohl vyrábět auta s mnohem nižší přidanou hodnotou a naše schopnost ovlivnit jeho rozhodnutí by byla mizivá. Upozornil na OECD Report, který vyjde pro ČR 6.6.2016. Materiál řeší stagnaci produktivity a jako příčinu uvádí otázky vzdělání, manažerského řízení, protože produktivita dělníka je shodná s tou na západě, dále otázka neochoty růst u mnoha firem, které se spokojí s tím, co mají a nejsou ochotny podstoupit riziko internacionalizace. V otázce inovací a toho, že je nejsme schopni je proměnit např. v patenty, se ukazuje, že je zřejmě příliš brzy. Otázka selektivity v přístupu k zahr. kapitálu je realizovatelná snad pouze přes systém investičních pobídek.

V. Šebek poukázal na fakt, že druhou ligu ekonomicky hrajeme od 19. Století a první ligu jsme nikdy na základě dostupných údajů nikdy nehráli. Otázka toho jak postoupit do první ligy, je otázkou velkého skoku, podstatnější je, ale jak zabránit sestoupení do ligy třetí.

R. Švábová ke kapitole inovace zmínila, že materiál se nevěnuje neefektivitě inovací navzdory růstu financování. Účinnost národních inovačních politik porovnává Evropská Komise od roku 2013 – Innovation Output Indicator.

O. Hampl zdůraznil, že právě takový materiál jako připravujeme je podstatný signál i pro investory a příchod kapitálu lze ovlivnit mnoha nástroji. Dále zdůraznil nutnost vše provázat s demografickým trendem – chytří lidé se vztahem k této zemi, kteří budou mít kulturní souvislost s naším územím a tradicí, to je základ naší ekonomiky do budoucna. Demografický trend je nutné také nebrat jako danost, ale jako příležitost jej ovlivnit.

Z. Machát poděkoval všem účastníkům za diskusi a datum následujícího zasedání výboru bylo předběžně stanoveno na 1.6.2016 od 13h.

Zapsal: Zbyněk Machát
Počet stran: 8 /8 celkem
Počet příloh: 0
Datum: 20. 5. 2016